

GAME OVER

Raymond van Barneveld

Jasper Boks

Game Over

Raymond van Barneveld

INSIDE

© 2019 Jasper Boks
Omslagbeeld: Jasper Faber
Omslagontwerp: Loudmouth, Utrecht
Binnenwerk: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 4889 8
ISBN 978 90 488 4890 4 (e-book)
NUR 491

www.overamstel.com

OVERAMSTEL
uitgevers

Inside is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Risin' up, straight to the top
Had the guts, got the glory
Went the distance, now I'm not gonna stop
Just a man and his will to survive
'Eye of the Tiger', Survivor*

Inhoud

Proloog	9
Hoofdstuk 1 – ‘Ik wil verlost worden’	13
Hoofdstuk 2 – ‘Hij is zichzelf flink kwijtgeraakt’	29
Hoofdstuk 3 – ‘Dan ben ik maar een slechte verliezer’	45
Hoofdstuk 4 – ‘Best een ijdel mannetje’	57
Hoofdstuk 5 – ‘Het is genetisch bepaald dat ik het glas halfleeg zie’	71
Hoofdstuk 6 – ‘De beerput moet helemaal leeg’	91
Hoofdstuk 7 – ‘Als darter moet je eigenlijk gewoon een dombo zijn’	101
Hoofdstuk 8 – ‘Zulke gasten hebben geen hart in hun flicker’	113
Hoofdstuk 9 – ‘ <i>El Clásico</i> van het darts’	129
Hoofdstuk 10 – ‘Nu ga ik je slopen meneer Taylor, dacht ik’	147
Hoofdstuk 11 – ‘Het zal snel bekend worden dat Ray en Sil uit elkaar gaan’	165
Hoofdstuk 12 – ‘Ik wilde niet langer stiekem doen’	173
Hoofdstuk 13 – ‘Eén keer heb ik je bijna moeten vermoorden’	189
Hoofdstuk 14 – ‘Dus dit is het einde?’	207
Hoofdstuk 15 – ‘Vrouwen bloot, handel dood’	225
Hoofdstuk 16 – ‘Je gooit er een muntje in, hè’	243
Hoofdstuk 17 – ‘Ik ben toch Nederlander?’	255
Hoofdstuk 18 – ‘Ray moet meer <i>likeable</i> worden’	277
Hoofdstuk 19 – ‘Ik heb het licht gezien’	303
Hoofdstuk 20 – ‘The world is not enough’	317

Proloog

23 juli 2019

*'I'm on the highway to hell'
'Thunder, thunder, thunder, thunder'
I was caught
In the middle of a railroad track
I looked round
And I knew there was no turning back
My mind raced
And I thought what could I do
And I knew
There was no help, no help from you'*

Het nummer 'Thunderstruck' van AC/DC dreunt uit de speciaal in Engeland aangeschafte speakers van zijn gigantische flatscreentelevisie met een nieuwwaarde van 20.000 euro. Raymond van Barneveld glimlacht en beweegt zijn hoofd op en neer op de tonen van de muziek.

Hij probeert wat te zeggen tegen Jaco van Bodegom, die twee meter verderop zit, op de andere tweezitsbank in de huiskamer van het huis van Raymond in de Haagse wijk Ypenburg. 'Wat?' schreeuwt zijn manager, terwijl hij zijn hand bij zijn oor houdt. 'Doe dat ding eens wat zachter, pik!'

Het verzoek wordt ingewilligd. 'Lekker geluidje, hè?'

'Ja, je krijgt er alleen wel gratis een gehoorbeschadiging bij,'

grapt Jaco, die thuis in Spijkenisse ook zo'n tv heeft.

Raymond lacht. Hij vertelt dat hij een groot muzikliefhebber is. Vooral van Toto is hij groot fan. Niet zo lang geleden was hij erbij toen de band de Ziggo Dome aandeed. 'Africa', 'Stop loving you'; ik kan alle nummers meezingen.' Hij scrolt door naar het volgende nummer van AC/DC. Het volume gaat weer omhoog. 'I'm on the highway to hell,' zingt Raymond niet veel later mee.

Het nummer zou kunnen gaan over zijn afscheidjaar als darter, grappen ze. Raymond pakt het blikje Coca-Cola Zero op de salontafel voor hem. Hij neemt een slok en kijkt even voor zich uit.

Dan zegt hij: 'Ik weet het niet, hoor, Jaac.'

'Wat weet je niet?'

'Of mensen nog op mij zitten te wachten.'

'Tuurlijk wel, gap.'

'Ik ben vergane glorie, joh. Wie wil er nou nog over mij lezen...'

'Het is niet verkeerd dat jij mensen inzicht geeft in het leven dat jij leidt. Ik denk dat mensen dan veel beter begrijpen hoe moeilijk het afgelopen jaar voor je is geweest. De scheiding, andere privéproblemen, de impact van je suikerziekte, de overval; het is ongelooflijk wat jij allemaal voor je kiezen hebt gehad.'

'Het is het meest rampzalige jaar uit m'n leven, ja.'

'Je bent niet zielig, maar je mag gerust weleens vertellen onder welke omstandigheden jij moet presteren.'

Raymond beantwoordt een WhatsApp-bericht op z'n telefoon. 'Al die gasten blijven ondertussen maar gemiddeldes gooien waarvan ik denk: waar halen ze het in godsnaam vandaan. Het lijkt ook of ze altijd hun beste wedstrijd tegen mij gooien.'

'Tja...'

Een diepe zucht. 'Ik moet goed gooien op het WK in december. Alleen dan is het laatste jaar de moeite waard geweest.'

'En wat versta jij onder goed gooien?'

'Dat ik wereldkampioen word natuurlijk! Anders blijf ik de ko-

mende jaren met de pest in m'n lijf rondlopen. Weet ik nu al.'

'Waarom maak jij het jezelf altijd zo moeilijk? Waarom kun je niet eens tevreden zijn met wat je hebt. Vijf wereldtitels...'

Raymond heft zijn handen in de lucht. 'Maar beste Jaco, wat koop ik nu voor die vijf wereldtitels. Ik neem niet afscheid als de beste darter aller tijden. Weet je hoe moeilijk het is voor mij om dat een plek te geven?'

'Ik ken echt niemand die zo denkt.'

'Kijk nou eens om je heen, mensen willen toch geassocieerd worden met winnaars? Als je bekert omhoog mag tillen, dán tel je mee. Zo niet, dan hoor je er niet meer bij. Echt Jaac, het is afgelopen met mij. Wie wil dat nou lezen.'

Hoofdstuk 1 – ‘Ik wil verlost worden’

30 september 2018

‘Ik trek het niet meer.’ Raymond van Barneveld staart naar de grond. ‘Ik loop al een tijd rond met een burn-out, die hebben ze vorig jaar in het ziekenhuis geconstateerd. Heel veel dierbaren zijn me al ontvallen. Ik moet uitkijken dat ik niet de volgende ben die zomaar weg is. Daar ben ik serieus bang voor.’

Een diepe zucht. De schouders hangen en z’n armen bungelen langs zijn lijf. ‘Ik zit al vier jaar in een depressie. Steeds weer die vreselijke pijn van een nederlaag. Maar ik kan er niet even een halfjaar tussenuit, dan zak ik meteen weg op de wereldranglijst en is het helemaal gedaan met me.’

Raymond slentert door de lange gang van het statige Westpark Hotel in Dublin. Hij schudt z’n hoofd als hij bij een van de twee liften aankomt die hem naar de tweede verdieping moet brengen. De deur gaat net voor z’n neus dicht. ‘Heb ik altijd.’

Er komen twee mannen voorbij. ‘*Barney Army!*’ roepen ze. Raymond kijkt even op, knikt en zegt ‘*Hi guys.*’ Dartsfans hebben het hotel overgenomen, in de evenementenhal ernaast wordt jaarlijks de World Grand Prix gehouden, een van de grote dartstoernooien op de kalender.

‘Ik zit gewoon gevangen, moet elke week spelen. Altijd ben ik weg. Als je dan ook nog telkens die bokshandschoen op je kin krijgt... Ik wil verlost worden.’

Zwijgend stapt hij de lift in, manager Jaco van Bodegom stapt achter hem aan en zwijgt met hem mee. Zonder iets te zeggen lopen ze door weer een lange gang, het tapijt is blauw en de crèmekleurige lambrisering op de muren komt tot ellebooghoogte. Raymond loopt voorop, Jaco volgt. Als hij bij zijn kamer is aangekomen, zegt Raymond: ‘Darten was lang mijn passie, maar het is zo’n sleur geworden, Jaac.’

‘Ik weet het, pik. In de tijd dat jij domineerde waren er nog lang niet zoveel belangrijke toernooien als nu. Dat paste jou veel beter. Jij bent niet van de discipline. Jij wil ook lekker een serietje kijken, even ontspannen. Die ruimte is er vandaag de dag niet meer. Over een kwartier in de lobby? Gaan we een hapje doen in de stad. Gezellig toch?’

Jaco loopt door naar zijn kamer. Hij krabt aan zijn achterhoofd. ‘Ray loopt rond als een aangeslagen beer. *Eye of the tiger?* Helemaal weg.’

Hij pakt zijn iPhone en wrijft met zijn linkerhand over z’n grijs wordende stoppelbaard. ‘Hij heeft het heel moeilijk met het besluit dat we gaan nemen, heeft wel wat traantjes weggepinkt de afgelopen dagen.’

Jaco laat een lijstje zien met toernooien en het geldbedrag dat hij bij elk evenement in 2018 te verdedigen heeft voor de wereldranglijst. ‘Ik schrok me rot toen ik dit lijstje samenstelde.’ Volgens de berekeningen kan Raymond begin 2019 buiten de top 20 staan en dan is hij niet meer verzekerd van deelname aan de grote toernooien. Via de kleine vloertoernooien, waar minder geld te verdienen is, zal hij zich dan terug moeten knokken op de ranking. ‘Zie je Ray op vloertoernooien al staan tussen allemaal onbekende jongens? Die gasten willen maar één ding: Barney verslaan. Want pas op, ze kunnen allemaal gooien, hè. Aan die vloertoernooien heeft Ray een tyfushekel. Die wil-ie niet meer spelen. “Ik ben 51, dat ga ik toch niet meer doen, Jaac,” zegt hij steeds. Tja...’

Met de lijst in de hand is Jaco een paar dagen eerder naar Raymond toe gestapt. ‘Ik zei: wat zou je ervan vinden om eind 2019 te stoppen? Hij schrok zich rot, werd emotioneel. Kijk, het is ontzettend moeilijk voor iemand van 51 om zich te blijven motiveren, om achter de rest aan te blijven hobbelen. Ik vind: Ray moet als een ware kampioen en met opgeheven hoofd kunnen stoppen; en niet als het licht helemaal is gedoofd. Dan beslissen anderen voor je dat het klaar is. Ray heeft er de afgelopen dagen over nagedacht en is tot de conclusie gekomen dat dit leven veel te veel van hem vergt. Voor de camera’s van RTL7 gaat Ray vanavond vertellen dat 2019 z’n laatste jaar als profdarter wordt.’

Hij is even stil, schudt z’n hoofd. ‘Ik baal als een stekker, had me dit jaar heel anders voorgesteld. En echt, het zit nog steeds in hem. Hij kan nog steeds wereldkampioen worden. Het talent heeft hij, maar het vertrouwen is helemaal weg.’

Grijnzend komen ze aanlopen. Zij aan zij. ‘De World Grand Prix is het enige grote toernooi waarbij je een leg begint en eindigt met een dubbel,’ zegt Jaco, ‘nou Ray, vertel maar wat jouw favoriete dubbel is.’

‘Dubbel D.’

Ze beginnen allebei te lachen. In de lobby is het neerslachtige gevoel van vijftien minuten geleden ineens verdwenen.

Er komen twee volwassen mannen voorbij, ze hebben een hanenkampruik op met tal van felle kleuren. Onmiskenbaar fans van Peter *Snakebite* Wright, de man die elke wedstrijd het podium betreedt als een soort clown, met geverfde haren, een hanenkam en aan de zijkanten van zijn hoofd een geschminkte slang. Ze lopen richting de bar waar het zo te horen al erg druk is, ruim zes uur voorafgaand aan de eerste wedstrijd van de dag. Ze worden opgewacht door ‘Superman’ die een grote pint Guinness in z’n hand heeft. Deze Superman heeft het postuur waarmee hij vliegen wel kan vergeten.

Raymond en Jaco gaan de stad in. Even winkelen en wat eten.

Vaste prik in aanloop naar een wedstrijd. ‘Voor die gasten is dit vakantie, die gaan al vroeg aan de drank. Als ik in het hotel blijf eten, staat er om de vijf minuten iemand aan m’n tafel. Of ze nemen stiekem foto’s van me, terwijl ik net een hap neem. En die delen ze vervolgens op social media. Van zulke foto’s word ik niet blij. En al helemaal niet van de reacties die erop volgen.’

‘Barney!’ klinkt het uit meerdere kelen voor het Westpark Hotel wanneer hij door de glazen draaideur naar buiten komt. Een paar mensen willen met hem op de foto. Raymond ondergaat het geduldig en loopt dan in de richting van de tram die hem naar het centrum van Dublin moet brengen.

De tram staat te wachten bij het verlaten station. Op het moment dat Raymond het knopje van de deur wil indrukken, komt de tram in beweging. ‘Jij zegt dat net!’ roept Jaco uit.

‘Sta je er nog van te kijken dan?’

‘Sinds ik met jou meereis, gebeurt dit altijd.’

‘Ik zei net: het maakt niet uit of we hard gaan lopen of rustig aan doen, als we bij het trammetje aankomen, rijdt-ie toch weg. En ja hoor, het trammetje rijdt gewoon weg! Dat heb ik dus altijd.’

Jaco loopt naar de kaartjesautomaat. ‘Waar moeten we heen?’

‘Wat maakt het uit, joh. Druk gewoon wat in. Zie je trouwens de Keltische naam voor Dublin? Dat lijkt er niet eens op.’ Raymond leest hardop ‘*Baile Atha Cliath*’. ‘Dat lijkt toch niet op Dublin? Snap je toch niks van?’

‘Bizar,’ zegt Jaco.

Raymond vertelt tijdens het wachten op de tram dat hij er veel energie in heeft gestoken om goed Engels te spreken. ‘Daar krijg ik nu heel veel complimenten over in Engeland. Kijk, ik vind dat je je best moet doen voor de fans en de sponsors om jezelf goed te presenteren. Daar mag je gerust een beetje je best voor doen. Als ik veel Nederlandse jongens hun verhaal zie doen voor tv... Die komen niet verder dan ‘yes’ en ‘no’. Of ze wisselen Engels af met Nederlandse woorden. Kan toch niet? Ik heb het geluk dat ik ge-

voel heb voor taal, pik het snel op. De Duitse markt wordt nu ook steeds interessanter wat darts betreft. Dat wordt echt *booming*. Ik ben begin dit jaar ook meteen een paar dagen naar de nonnen in Vught gegaan om Duits te leren.'

Hij onderbreekt z'n betoog. 'Kijk, daar komt het trammetje!'

Het weer in Dublin is grijs en grauw. Het is druk deze zondag. Een straatmuzikant speelt 'Chasing Cars' van Snow Patrol. Iets verderop heeft iemand een piano meegesleept waarop hij 'Tiny Dancer' van Elton John speelt. Raymond en Jaco hebben er amper oog en oor voor, ze gaan linea recta naar een comic store. In de winkel slaan ze de stripboeken over en lopen een trapje op naar een verhoging waar Funko-poppen staan uitgesteld. Stellingen vol. De volwassen mannen inspecteren de poppen, kijken naar de prijzen, overleggen en pakken hun telefoons erbij om een speciale app te openen waarop te vinden is wat de poppen doen op veilingssites.

'Ik heb thuis honderden van zulke poppen, een beetje uit de hand gelopen hobby,' zegt Raymond, 'de sport is om hier een *limited edition* te vinden die al veel geld oplevert op eBay.'

'Het ergste is dat je mij ook hebt aangestoken,' verzucht Jaco die in zijn linkerhand een pop heeft en in z'n rechterhand zijn iPhone, waarop hij in de online catalogus de waarde opzoekt.

Na een halfuur loopt Raymond met een paar poppen richting de kassa.

'Ik had gehoopt dat ze nog een paar nieuwe poppen hadden. He-las. Soms bel ik naar m'n mannetjes in Engeland en zelfs Amerika dat ze er een paar voor me moeten kopen of achterhouden. Dan worden ze opgestuurd.'

Na de comic store gaat het naar de volgende locatie die altijd wordt bezocht: de Disney Store. Raymond neemt bij de ingang een selfie met de winkel op de achtergrond.

'Dit vind ik zulke geweldige winkels. Ik ben helemaal gek van Disney, loop altijd met zakken vol spullen naar buiten. Niet alleen

voor mezelf, ook voor de kinderen en m'n twee kleinkinderen. Hier voel je je toch weer helemaal kind? Schitterend toch?

Jaco belt ondertussen met het thuisfront, informeert naar kledingmaten en komt niet veel later met een triomfantelijke blik en tassen vol de winkel uit.

'Jaco en ik vinden dezelfde dingen leuk, daarom klikt het ook zo. Met iemand die niets heeft met de poppen of met Disney is het toch lastiger praten en die staat er toch wat verveeld bij als ik deze winkels binnenstap.'

Ze gaan op zoek naar een eettentje. 'Samen lekker een hapje eten vinden we ook altijd leuk. Er is tegenwoordig alleen een probleem: Jaco zit na twee hapjes vol sinds die operatie.'

Op 20 november 2017 onderging Jaco een maagverkleining. In een paar maanden tijd is hij bijna honderd kilo kwijtgeraakt. Jaco blijft nieuwe kleding kopen en z'n broek ophijsen. 'Je ziet er fantastisch uit, Jaac, meen ik echt. Ook sinds kort een vriendinnetje, mooi hoor,' zegt Raymond, 'zou ik niet kunnen, zo'n operatie. Ik ben wel een lekkerbek, moet er niet aan denken als ik alleen nog van die kleine hapjes kon eten.'

Raymond begint ineens over een schaap, zoals hij zo vaak zomaar ergens over begint. 'Van sterrenbeeld ben ik Ram, precies op de grens met Stier. Maar als je naar de Chinese horoscoop gaat kijken, ben ik Schaap. En ik heb ook nog een beetje Geit in me. Wat doet een geit? Die mekkert. Nou, Raymond van Barneveld loopt ook de hele dag te mekkeren. En wat doet nou een schaap? Een schaap staat stil. Een schaap doet niks. Totdat er een herder komt die het schaap een tik op z'n hol geeft. Dan gaat het schaapje lopen. Misschien maar tien meter en dan blijft het schaapje weer stilstaan. Is voor mij zo herkenbaar, ik denk daar echt over na. Dat schaap is exact Raymond van Barneveld. Raymond van Barneveld heeft gewoon een herder nodig. Een Jaco, zeg maar. Zonder Jaco ben ik gewoon niks, dan kwijn ik weg.'

Jaco loopt een paar meter achter hem en schudt z'n hoofd. 'Dat gelul over dat schaap. Schaapje moet naar de slager,' mompelt hij. 'Ik weet dat het niet makkelijk voor je is, weet dat het met zaken in jouw privéleven en diabetes er nog bij allemaal niet eenvoudiger wordt, maar jouw karakter zit je gewoon in de weg. Dat is het hele punt. We hebben de laatste maanden van alles geprobeerd.'

Ze hebben eind 2017 samen een plan uitgestippeld, Route 6 genaamd, wat slaat op de weg die moet leiden naar zijn zesde wereldtitel. 'Jij moest dingen anders aanpakken, vooral positiever blijven,' zegt Jaco, 'het ging bij tijd en wijle ook best goed en je deed je best, maar als het tegenzit, val je meteen terug in je oude patronen. Dan gaat je koppie hangen. De eeuwige twijfel slaat dan weer toe.'

Z'n voorbereiding, eten en drinken, z'n pijlen, het vele reizen, het gemis van zijn kleinkinderen, diabetes, de situatie thuis; alles wordt volgens Jaco er in tijden van twijfel bij gesleept. 'Het is gewoon heel lastig om het plan uit te voeren zoals ik dat voor ogen heb. Het is net als met jouw gebit. Je hebt er twee jaar terug wat aan laten doen, moest een tijd lang een beugeltje dragen. Meneer wilde daarmee stoppen omdat hij niet meteen resultaat zag, weet je nog? Jij hebt het volgehouden en nu heb je een mooi gebit. Ik zeg telkens: als je iets wil verbeteren, moet je geduld hebben. Denk aan je gebit, daar ben je nu blij mee, maar dat was ook niet van vandaag op morgen zoals het nu is. Maar ja, dat geduld heb jij niet als het niet goed gaat.'

De twee kennen elkaar al jaren. Jaco was ooit een aardige tennisser op nationaal niveau. Hij raakte vervolgens 'betrokken bij het voetbal', was vaak bij Feyenoord te vinden en begeleidde een tijdje Ron Vlaar. De grote, joviale man uit Spijkenisse bewees zich al snel als makkelijke prater en slimme regelaar. Een jaar of tien geleden werd hij gevraagd of hij iets kon betekenen voor darter Roland Scholten. Binnen twee weken tijd regelde Jaco twee sponsors voor hem. Dat verhaal ging als een lopend vuurtje en meteen klopte tal van darters bij hem aan. Onder wie Raymond. Een tijd lang hield hij de boot af, want Jaco had 'geen zin' in de dartwereld. In 2015

werd Jaco toch begeleider van Raymond. Sinds 1 januari 2018 is hij ook zijn manager.

Na het eten – kipkebab en Coca-Cola Zero – willen een paar Ieren met Raymond op de foto. ‘*Good luck tonight, Barney,*’ zeggen ze bij het afscheid. Jaco is ondertussen druk met z’n telefoon. Hij wil Matthew Porter, *chief executive* van dartsbond PDC, spreken als ze terug zijn in het hotel, vertellen dat Raymond die avond in een interview met Arjan van der Giessen bekend zal maken dat het na het WK in december 2019 mooi is geweest. ‘Ik spreek Matt Porter als we terug zijn in het hotel, Ray.’

‘Ja.’ Een diepe zucht, zijn gezicht betreft. Raymond stapt weer in de huid van Barney.

Voor het hotel staan een gele Teletubbie, Batman en een indiaan samen een sigaretje te roken. Er staat ook een meisje bij, dat zo op het oog geen spiegel in de buurt had toen ze haar felrode lippenstift aanbracht. In de lobby wordt meteen duidelijk dat er niet is gewacht op de terugkeer van Barney voordat de tap weer is opengegaan. Raymond beent snel weg, gaat zich voor zijn wedstrijd afzonderen op z’n kamer.

Jaco heeft een wit overhemd en blauw colbert aangetrokken. Hij heeft een plannetje bedacht waarmee Raymond in zijn laatste jaar op de tour nog flink wat centjes kan verdienen. Door nu aan te geven dat zijn dartspensioen aanstaande is, hoopt Jaco dat de PDC hem wildcards geeft voor de lucratieve Premier League en de World Series. ‘Raymond staat te laag op de wereldranglijst, komt voor die toernooien normaal gesproken in 2019 niet in aanmerking. Dat wordt een ander verhaal als duidelijk wordt dat het zijn laatste jaar is. Ray is nog steeds erg populair, iedereen wil hem nog een keer in actie zien.’

Na een uur komt Jaco de lobby van het hotel binnen. ‘Het was wel een bommetje, hoor,’ zegt hij. Matt Porter is niet blij dat hij na zestienvoudig wereldkampioen Phil Taylor, die afscheid nam

na de verloren WK-finale begin januari, opnieuw afscheid moet gaan nemen van een *champ*, vertelt de manager, maar hij begrijpt het wel. ‘Ray draait al zo lang mee. De tijd staat niet stil, hè. Jonge gasten komen op. Zijn lichaam laat hem steeds vaker in de steek. En als je weet wat er thuis nog allemaal speelt... Die man heeft een bizar leven. Wat hij meemaakt, houdt een normaal mens geen week vol.’

Jaco wrijft in z'n handen en trekt daarna z'n broek op. ‘Toen ik vertelde dat Raymond vanavond z'n afscheid bekend gaat maken, schoot Matt Porter in de stress. Maar na een goed gesprek hebben we duidelijke afspraken gemaakt voor volgend jaar. Matt wil dat Raymond niet vandaag, maar ergens in november zijn besluit bekendmaakt. Als we het nu zeggen, leidt dat te veel af van het toernooi hier. En in november kunnen ze hem met alle egerds behandelen, zullen ze het afscheid mooi aankleden bij de PDC. Vond ik een goeie deal.’

Een knipoog. Jaco trekt z'n broek maar weer eens op. ‘Ik ga het nu aan Ray vertellen.’

Raymond hangt in een stoel op de kamer bij Jaco en scrolt door berichten op zijn telefoon. Hij heeft zijn oranje-zwarte wedstrijdshirt al aan: op de rug groot ‘RVB’ en op de kraag vijf zwarte sterren die refereren aan het aantal wereldtitels dat hij won. In een oranje etuitje heeft hij zijn ‘gereedschap’.

‘Die Ricky Evans, die kan wel wat, hoor. En hij gooit razendsnel, hè,’ zegt Jaco.

Raymond knikt.

‘Gewoon je eigen wedstrijd gooien. *Believe!*’

Raymond knikt weer, terwijl hij een berichtje aan het tikken is.

‘*Let's go,*’ roept Jaco, terwijl hij in z'n handen klapt.

Raymond staat op, strekt z'n armen als een adelaar, beweegt ze een paar keer naar achteren, duwt z'n hoofd eerst naar links tegen z'n schouder en dan naar rechts.

Als ze door de gang lopen blijft Jaco kletsen en Raymond knikken.

Voor het hotel komt een jongetje met een groen shirt van Michael van Gerwen aan naar hem toe voor een foto. Raymond legt zwiwend z'n hand op de schouder van het jongetje, terwijl de vader zenuwachtige een iPhone voor hun hoofden houdt. Het jongetje heeft ook nog een merkstift bij zich en vraagt om een handtekening. Er komen nog een paar mensen met foto- en handtekeningverzoeken aan gerend. Jaco staat ernaast en kijkt op z'n horloge. 'Het is tijd, we gaan, pik.'

Een vrouw komt nog achter Raymond aan rennen. Routineus blijft hij twee seconden stilstaan, tovert een smile tevoorschijn en loopt door richting de zij-ingang van het gigantische evenementencomplex waar de World Grand Prix wordt gehouden. 'Je ziet hoe het gaat, Jaco. Ik zit nu zwaar in m'n voorbereiding, ben maar met één ding bezig en dat is die wedstrijd winnen. Dan zie ik hier van dat kleine spul en ze willen allemaal met me op de foto. Dan doe ik er één of twee en voor ik het weet staan er dertig voor m'n neus. Dan kan ik eigenlijk geen 'nee' meer zeggen. Soms moet ik heel hard zijn, aan mezelf denken en doorlopen. Wat de rest daar dan van vindt... Dan moet ik maar voor lief nemen dat een paar mensen Raymond van Barneveld weer een arrogante klootzak zullen vinden. Want werk gaat voor.'

Raymond en Jaco lopen een paar trappen op en komen bij een gigantische zaal waar twee dartborden aan de muur hangen. Er is een bar en een met zwarte doeken afgeschermd ruimte waar de darters zich kunnen voorbereiden. 'Maar twee bordjes om in te gooien? Pff,' zegt Raymond.

'Maak straks je handjes goed warm, Ray.' Jaco balt z'n vuist. 'Kom op, Ray! Blijven ademen, hè. *Eye of the tiger*, pik.'

Jaco gaat even zitten, draait de dop van een flesje water. 'Ray is behoorlijk gestrest door alle commotie van de laatste dagen. Deze

moet hij niet verliezen, hoor, dan gaat het mis. Spaar me alsjeblieft, zeg.’ Hij vouwt z’n handen samen. ‘Ik ken niemand die zo diep kan gaan als Raymond, als het gaat om verlies. Dan gaat het licht uit, is hij zichzelf echt even kwijt. Dat komt doordat hij zoveel gewonnen heeft in z’n leven. Dan is het moeilijk om nu een van de vele deelnemers te zijn. Hij kan nog steeds van iedereen winnen. Maar niet meer week in week uit, die tijd is voorbij.’

Hij groet darter Michael Smith die passeert. ‘Voor zulke jongens doet Ray echt niet onder. Sterker, als Raymond gelooft in zichzelf, is hij misschien wel onverslaanbaar. Waarom speelt hij altijd goed tegen Michael van Gerwen? Omdat hij weet hoe hij die kan pakken. Ray is zo getalenteerd, niet normaal. Maar bij ieder wissel verandert hij in een aangeslagen beer. Dan komt die twijfel om de hoek en vecht hij ineens meer tegen zichzelf dan tegen z’n tegenstander.’

Jaco schudt z’n hoofd, neemt een slok water. Hij kijkt op z’n telefoon, gaat staan en maakt aanstalten om naar de ingooiruimte te gaan. ‘Raymond is gewoon een heel groot kind. Bij een tegenslag voelt hij zich zo’n mislukkeling. Hij ervaart een nederlaag echt als afgaan. En dan maakt het niet uit dat de tegenstander die dag misschien gewoon beter was. Aan de ene kant kun je dat bestempelen als pubergedrag. Maar je kunt het ook zien als het gedrag van een beschadigde volwassene. Iemand die bepaalde dingen uit z’n verleden niet goed heeft verwerkt.’

Drie uur later schalt uit de speakers: ‘*And now, the moment we all have been waiting for. From The Hague, the five time champion of the world. Raymond. Van. Barneveld!*’ Meteen gevolgd door de opzweepende tonen van ‘Eye of the Tiger’. Verklede mensen met in de ene hand bordjes met teksten als ‘*I love you mum*’ die ze voor de camera willen houden, en in de andere hand een glas bier, bevolken de zaal. Er wordt meegezongen met de titelzong van Rocky III en uit honderden kelen klinkt ‘*Barney Army, Barney Army!*’

Ricky Evans heeft in de eerste set geen schijn van kans. Met een glimlach stapt Barney van het podium. In de tweede set mist hij meteen kansen op een break en daarna gaat *Rapid Ricky* – zonder bijnaam stel je niets voor in het darten – los. Hij wint de tweede set. In de derde set lijkt de 28-jarige Engelsman met het rossige kuifje en rode blosjes op de wangen de winst te grijpen. Een break lijkt dichtbij. Maar Raymond gooit 164 uit met drie pijlen, wordt niet gebroken en slaat vervolgens meteen toe.

Terwijl Evans ontgoocheld het podium af stapt, maakt Raymond zijn overwinningsgebaar. Hij gaat voor het publiek staan, strekt zijn armen en kijkt naar boven. Hij laat zich uitgebreid feliciteren en wordt geïnterviewd voor het publiek. Mannen grijpen de kans aan om hun op bordjes geschreven teksten aan het thuisfront te tonen. *'Mum, you are gonna be grandma!'* En: *'Alice, will you marry me?'* Naast Raymonds hoofd trekt iemand een gekke bek, waarna hij zijn glas bier in één teug leegdrinkt.

'Poeh, het zal een keer makkelijk gaan,' zegt Raymond hoofdschuddend als hij naar de persruimte loopt, waar Arjan *The Feather* van der Giessen op hem wacht namens RTL7. 'Het lijkt wel alsof het nooit normaal kan bij mij. Ik liep het podium af na de eerste set, er was niks aan de hand. Ineens was het helemaal weg. Heb ik wel vaker de laatste tijd. Snap ik niks van. Moet ik dan op het podium blijven staan? Maar ik moet toch ook even naar de wc kunnen?'

Jaco wacht hem op en geeft hem een knuffel. 'Je bent blijven vechten, dat is wat telt.'

Raymond doet zijn verhaal, blijft nog even staan als het interview voorbij is en de camera uit is. Hij omhelst Van der Giessen voordat hij de ruimte verlaat.

'Kunnen we nog ergens wat eten, Jaac?' vraagt Raymond als ze de trappen af lopen op weg naar de uitgang. Een bewaker met een glas Guinness in de hand heft zijn armen in de lucht als hij hem aan ziet komen. Hij brabbelt wat.

‘Yes,’ zegt Jaco, wanneer ze het gebouw uit lopen, gevolgd door: ‘Die vent versta ik dus ook al niet.’

‘Wat een rare dag, was dit Jaac. Ik dacht dat ik vandaag mijn stoppen bekend zou maken. Dat heeft de hele dag in m’n hoofd gezeten. Dat heeft toch effect gehad. Ik had het al graag bekendgemaakt.’

‘Snap ik, maar je snapt toch ook dat het nu nog even niet kan? Nog even op je tong bijten.’

Voor de lift staand zegt Raymond: ‘Als ik over het besluit om te stoppen met m’n beste vrienden en familie ga praten, dan zullen ze allemaal zeggen: “Nee, dat moet je niet doen, je hebt nog zoveel in je, je bent zo fantastisch.” Maar zij voelen niet wat ik voel. Zij voelen niet dat ik elke week die druk voel en die stress. En dat gevoel van falen. Dat sleep ik al jarenlang met me mee. Ik wil rust. Ik wil rust in m’n hoofd.’

Jaco knikt. ‘Weet ik, gap.’

Raymond frunnikt aan de ketting met Barney-hanger om z’n nek. ‘Ik heb hier goed over nagedacht. Ik kan wel door blijven gaan, maar dan maak ik mezelf kapot. Diep in m’n hart weet ik dat er een zesde wereldtitel in zit. En dat weten er duizenden met mij. Maar het gebeurt niet. Ik ben mezelf helemaal gek aan het maken. Het is echt hoog tijd.’

Fax van Van Basten

Marco van Basten vond ik een grootheid. Mooie, sierlijke voetballer. Ik was negentien toen het Nederlands Elftal in 1988 Europees kampioen werd met een ontketende Marco van Basten. Daarna veroverde hij ook de wereld met AC Milan, samen met Ruud Gullit en Frank Rijkaard. In de jaren negentig merkte ik dat mensen ook naar mij begonnen te kijken. In die tijd werden er faxen naar me gestuurd als ik een groot toernooi had gewonnen. Toen ik in 1998 de Embassy won, kreeg ik na elke overwinning faxen onder m'n hoteldeur in het Lakeside Hotel door geschoven. Ik kreeg er een van Erica Terpstra, van Anton Geesink, van André van Duin en allemaal bekende mensen. Ik zat op m'n kamer telkens met m'n hoofd te schudden en zei: kijken die ook? Er zat ook een fax bij met de tekst: *'One hundred and eighty! Yabba-dabba-dooo! Good luck and all the best Jabadabado! M.v.Basten.'* Dat Marco de moeite had genomen om dat naar mij te sturen, vond ik heel speciaal. Hij was toch mijn held. Met Gerald Vanenburg trouwens. Met hem heb ik nog eens een hapje gegeten in Eindhoven. Gerald zei toen ineens: 'We gaan een dartje gooien.' Liepen we op een woensdagavond om een uur of tien 's avonds zomaar een cafeetje binnen. De mensen aan de bar stonden ons met open mond aan te staren dat Vanenburg en Van Barneveld daar zomaar binnenstapten. Ik heb nog geregeld contact met Gerald trouwens. Gouwe gozer.

En van Dennis Bergkamp was ik ook een groot bewonderaar. Hem heb ik nog eens ontmoet tijdens een golftoernooi van zijn zaakwaarnemer Rob Jansen. Ik was in gesprek met Wim Jonk, die veel partijen van mij nog beter voor de geest kon halen dan ik. Dennis kwam er ook bij, en ik zei: 'Jou heb ik altijd al eens een handje willen geven'. Dennis zei: 'Toevallig ik jou ook.' Raar toch?

Van Basten heb ik vele jaren later nog een keer in het echt ontmoet.

Hij was toen trainer van sc Heerenveen. Hij had net verloren van ADO Den Haag en liep langs. Ik had vooraf gevraagd of het mogelijk was om hem te ontmoeten. Marco was een beetje boos door de nederlaag, maar hij kwam me toch even een handje geven. Hebben we een praatje gemaakt.

